

Hvad der slog ham ved Sammenligningen, var dog ikke særlig Modsætningen mellem den Rigdom, han havde for Øje, og Barn-domshjemmets Kummerlighed. Det var meget mere en Forskel i Tonen, i Talens Varmegrad, i selve Livstemperaturen i de to Hjem. Naar han her hørte de kaadmundede Børn tale næsten kammeratlig til deres Forældre; naar han hørte Fru Salomon drøfte Foraarsmoderne med sine Døtre, tale til dem om, hvilke Farver og hvilket Snit der klædte dem, ja ligefrem paalægge dem som Pligt at tage sig godt ud; naar han bestandigt fandt Sindene livfuldt optagne af alt, hvad der skete rundt om i Verden, men aldrig hørte den mindste Hentydning til det dunkle „Hinsidige“, der som en Gravluftning havde gennemtrængt hans eget Hjem, hvor man regelmæssig begyndte og afsluttede Dagen med at bortvende sig fra Verden i Bøn og Salmesang; hvor det at pynte sig, ja blot at være velklædt og ofre Omhu paa sin Person næsten betragtedes som uværdigt for et af Aanden genfødt Menneske, — han følte da med Taknemlighed, at han virkelig her havde fundet, hvad han havde villet søge i fremmede og fjerne Egne, Naturens Børn, ubesmittede baade af et Himmerig og et Helvede.

Men ogsaa selve Rigdommen havde gennem det salomonske Hjem faaet ny Værdi for ham. Han havde hidtil paa Bondevis betragtet Pengene nærmest som et Vaaben, med hvilket man — halvt snigmorderisk — hævdede sig i Tilværelseskampen. Nu aabnedes hans Øjne for den Betydning, som betryggende Livsvilkaar kunde faa ogsaa for et Menneskes sunde aandelige Vækst, for den rolige og frie Karakterudfoldelse. Han begyndte at forstaa den Ærefrygt for Guldet, man tillagde Jøderne, og som alle rettroende Sideniusser højlig forargedes over. Han huskede sin Faders foragtelige Udtryk om „Mammondyrkerne“ og mindedes sin Religionslærer, en bleg og luvslidt Teolog, som — idet han strøg Eleverne over Haaret med en Haand, der stank af Bukselomme — indtrængende formanede dem til aldrig at eftertrakte saadanne Skatte, som „Rust og Møl kan fortære“. Han tænkte paa, hvorledes i dette lille ludfattige Land Slægt efter Slægt var bleven optugtet til at nære en farisæisk Ringeagt for alt „timeligt Gods“, og hvorledes aandelig Forkommenhed og